

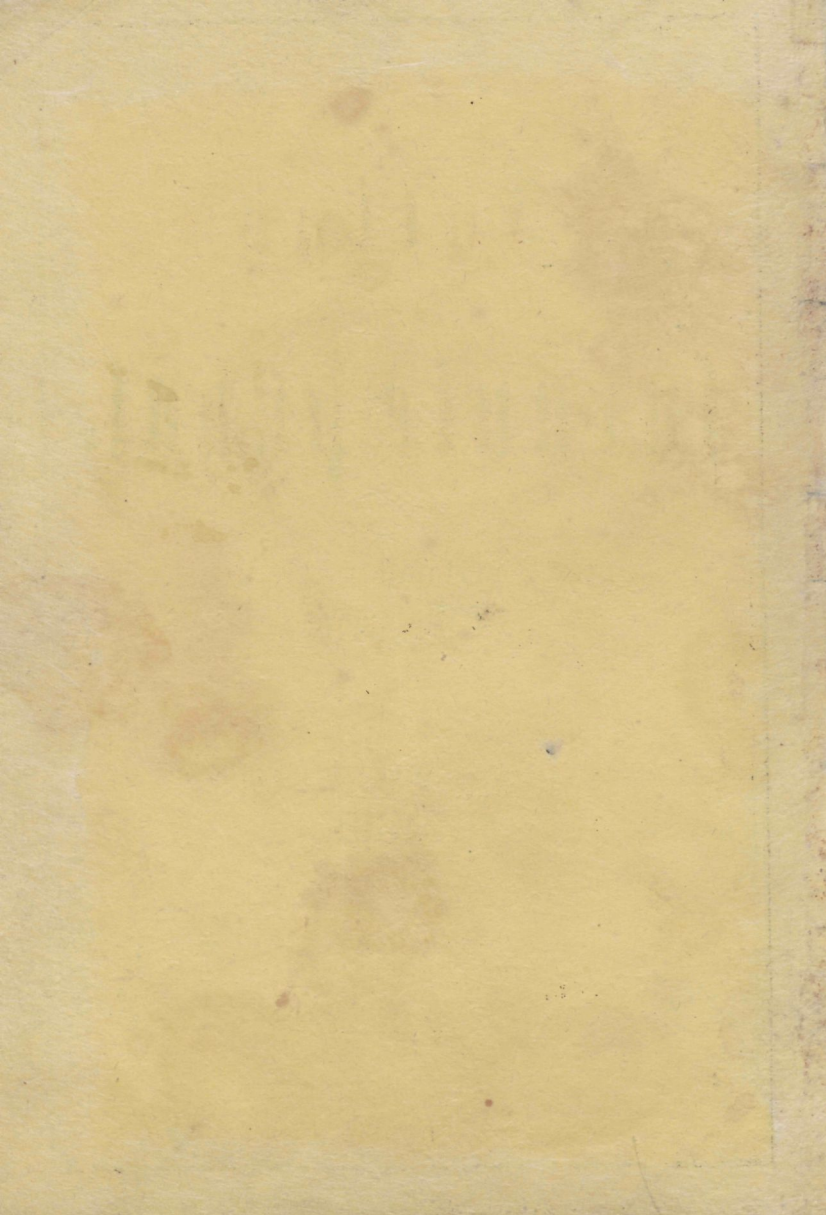
D u f l u s
s u r n u t e p ü h a l.

peetud õpetajast C. F. Wall
Saksa maal.

Geesti keele ümber pannud
A. Luch.

Hind 6 kop.

Trükitud Wäljaandja kuluga.

D u k l u s

Surmate pühal.

peetud õpetajast C. F. Ball
Saksa maal.

Cesti keele ümber pannud
A. Luck.

Trükitud Wäljaandja kuluga.

Эстляндская Евангелическо-Лютеранская Консисторія снмъ удостоверяеть, что къ печатанію этой книги со стороны сей Консисторіи препятствій не имбется. —

Ревель' Вышгородъ, 5-го Октября 1900г.

№1271.

Вице - Президентъ,

Генераль - Суперь - Интендентъ: А. Гершельманнъ,

за Секретаря. А. Келеръ.

Дозволено Цензурю. — Юрьевъ 30. Октября 1900

T e k e l

see on:

Sind on waetud ja leitud wäga
ferge olemast.

Jutlus surnute pühal.

Peetud õpetajast C. F. Ball Saksa maal.

Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm, Jumala
armastus ja püha Waimu ojasaamine olgu meie
kõikidega. Amen.

Meie pühitseme täna, armsad kuuljad, surnute
püha; päewa, kus meie mõtleme nende peale, kes mööda
läinud aastal meie seas on surnud. Uueste tuletame
meele nende surma, ja see on nagu uus matuse
kõne nende surmast.

Suur ja wägetw kuningas ja keiser, Karel wiies,
seefama, kes noore elu aastades kavaluse ja wägitwald-
sel wiisil Luteruse usu üleswõtmise wastu pani, heitis
wanuses oma krooni maha, astus selle peale kõigist
kuninglikust ja keiserlikust troonidest ära, heitis weel
elu aegus puu särki, lastis siis lahtise puu särki juu-
res, kui oleks ta juba surnud, enese üle matuse kõne

pidada. Temale jaatis see imeline tegu vähemast seda kaju, et sest ajast õpetus armust ja õigeksamine wael patusel üksnes selgest armust, temale wäga kalliks läks — seejama õpetus, mis ta Luteruse ajal oli taga küüsamid, nõnda, et ta nüüd hea meelelega niijuguste meeste hulkas oli, kes seda armastafid ja niijuguseid raamatuid luges, mis sellest kõnlesid. Meie peaksi me ka arwama, see õpetus peaks, kui mitte nuual, siis ometi puusärgi ees ja sees kõif inimeste südamed ära wõitma! Nii liigutaw, kui see ka peaks olema, et kõige wägewam ja suurem maa pealne kuningas weel elu aeges kõif ilu enesest ära paneb ja nelja laua wahela heidab, mis ometi wiimaks kõige auulikumma kuniinga wiimne maja saab olema, siis ei ole see mitte minu nõu, tema eesmärki, armjad kuuljad, teile järel tegemiseks ette panna. Aga see jääb tõeks, et meie enamiste liig hilja oma matuse kõne laseme pidada, nimelt siis, kui meie ju tõeste surnud oleme, ja kõif, mis meile tropstiks elus ja surmas, maenitsuseks ja õpetuseks wõldakse, meile enam midagi kaju ei jaada. Meie peame — ärge ehmatage mitte! — ju oma elu ajal oma matuse kõnet kuulma.

Enne kui surm meid puusärgi sisse wiiskab, peame meie ennast waimus jenna sisse olema pannud, ja sealt puusärgi seest meid ja meie elu, meie meeleparandamist ja usku, Jumalat ja meie lootust, maailma ja tema ilu, pattu ja armu, pörgut ja taewast — lühidelt wõldud, kõif meie ümber, meie ees, meie üle, meie sees oleme tähele pannud; ja ma tunnistan teile, puu-

färgist waadates paistab kõik palju, palju teisite wälja, kui ta muidu näitis olema.

Koh, mu armsad, mis teie arwate? kas on teie meele pärast seda täna teha? Oma surma kõnet lasta pidada? — Sina, mina, igaüks mõelgu: tema oleks see, kes surnud, ja kõik kous olijad oleksid tema puu- järgi järel surnu ajale läinud ja tuleksid nüüd sealt seie, surnu matukse kõnet kuulma. (Saksa maal on see pruuk, et surnud saab esite mulla alla pandud, siis leinajad lähewad tagasi püha kotta, kus kõnet saab peetud.) Aga mis sõnade üle peab see peetud saama? Kas nende sõnade üle: „Õndsad on need surnud, kes Issandas surewad!!“ Jlm. 14, 13.

Aga kas pääsib see sinu kohta? Seda teab Jumal! Wõi ehk see kole koht rikkast mehest. Luuk. ram. 16. p.? Ehk ta küll mõne kohta tõeks läheb, kõikide kohta ometi mitte. Missugust püha kirja tükki wõtame siis oma jutluse aluseks? Seda kõige paremini pääsitwad, mis meie loeme: Danieli ram. 6. p. 27. s.

„Teel, see on: Sind on waetud ja leitud wäga lerge olewad.“

Selle kohta tähele panemine saab kõige wähemalt seda pakuma, mis iga ühe surnu juures on tarwis südamesse wõtta, ja asja tõsiseks tähele panemiseks andma, mis meil täna oma surma päewa kohta tarwis läheb.

Aga lastem mind enne teise lugu jutustada, kus need imelikud sõnad ette tulewad!

Belsatjar, Kaldea kuningas Nebokatnetseri järel

tulija, oli kõlwatuma uhke meele sees õõsesel jooma pidul, püha koja riistad, mis Jerusalema templist olid riisitud, joogi riistadeks pruukinud. Mureta lusti sees, lärmitsewa kerge meele sees, oli ta lustilise jõbradega ju tük ööd purjutanud. Waata, seal tuleb korraga käsi müüri läbi wälja, sõrmed, nii kui inimese käel ja kirjutawad suure lühtri kõrwa seinale need jala sõnad: „Mene — Mene — Tekel — Uwaršin. Ja kuningas näeb kät, kes seda kirjutas. Seal kahwatas kuningas näust, ja tema mõtted tegiwad temale hirmu, et ta reied ja jääred wärisesid ja wabisesid. Ja walju healega hüiab purjutaja kuningas tarkasi ja kuntsi mehi, et rutuste tuleksid jooma tuppa, ja seda hirmsad kirja wärwitused seinale peal loeksid ja ära seletaksid. Purpurist riidid —, kullast teed ja kolmas koht kuningriikis — kõik pakub kahwatand patune sellele, kes seda kirja wõib äraseletada ja südametunnistusele rahu anda, aga ilma aegu! Ei ükski tarkadest mõista seda. Seal sai kuningas weel rahutumaks ja tema nägu läks koguni teiseks; tema wägewad seltsimehed hakawad kartma, kes joobnuud saab selgeks; rahutu lugu läheb suuremaks ja kui üks jala jutt tungib ta kuni wana kuningana kambrini. See läheb üles nende juure ja tuletab neile üht wana, ära unistud meest, Jumala prohwetit Danieli nende meele. Ka tema saab süda õõsel toodud; ka sellele pakub kartlik patune omad teed ja riided, aga auuwäärt wana hal mees ütleb: Hoiad oma annid enesele ja anna oma kingitus ühe teisele, mina tahan ükski kuningale seda kirja lugeda ja äraseletada, mis

ta tähendab. Kiri on aga nii; Mene — Mene — Tefel — Uwarjin ja tähendab: Mene see on: Jumal on sinu kuningriiki lõpetanud; Tefel see on: sind on waetud ja leitud wäga kerge olemast! Peres, see on: Sinu riit on jäutud ja Meda ja Persia rahwale antud. Nüüd käs kis Belsatsar Danieli purpuriga ehitada ja kuld teed tema kaela ümber anda, ja las kis temast kuulutada, et ta kolmas kuningriikis on! Aga! — öösel, sellamal öösel, sai kuningas Belsatsar ära tapetud, ja Persia ja Meda rahwas wõtsid riigi omale. Need sinatied sõnad olid Belsatsari matuse kõne alus. Kas on ta ka meie? See on üks tõsine küsimine, ja meie jutlus peab aitama, temale wastust anda.

Sind on waetud. Üks wäga tõsine sõna! Kas peaks ta ka meie puusärkide juures tarwis minema? Jah muidugi, mu armsad! ja kui täna meie kuninga furnu keha, ehk ühe waese sandi furnu keha tema riigist seal raami peal meie ees seisaks, meie peak sime täna mõlema kohta ütlemä: neid on waetud! Kui oleks täna meie koguduse kõige wagam ehk kurjema matuse päew, siis räägiks tõe juu sellest: Nüüd, nüüd on ta waetud. See waag on Jumala kohus, kelle ees iga üks peab seisma. Ei ole wahet; inimesele on seatud kord surra, ja pärast seda kohus. (Ebr 9, 27.) sest meie peame kõik awalikuks saama Kristuse kohtu järje ees, et igauks peab saama seda mööda, kui tema ihus on teinud, olgu hea ehk kuri. (2 Kor. 5, 10.) Urge ek siige mitte! Jumal ei anna ennast mitte pilgata, sest mis inimene iial külwab, seda tema ka leitab. Kes liha peale külwab, see leitab lihast hukas-

tust; aga kes Waimu peale külwab, see leitab Waimust igawest elu. (Kalat. 6 p. 7 ja 8 f.)

Meid peab kõik Kristuse kohtu järje ette seatama, kes annab iga ühele tema tegude järel: küll neile igawest elu, kes head tehes kannatuslega auu, ja kiitust ja hukkaminemata õnne otsivad; aga langet hirmu ja wiha neile, kes riiakad on, ja tõe sõna ei kuule, aga wõtwad üle kohtu sõna kuulda. Wiletsus ja ahastus tuleb iga ühe peale, kes kurja teeb. (Roomar. 14, 10. ja 2, 6 — 9.)

Waatke, mu armsad, need on tõe Jumala tunnistused ja kuulutawad meile: et on niisugune waag, kelle peal iga inimene saab waetud. Jumal on, kes teda omas käes hoiab, Jumal waeb, Jumal mõistab kohtut. Jumal, kes kõik ära teab, see püha, kelle filmad kui tule leek, teda ükski wari ega kawalus ei peta, ükski inimene ei saa eksitada, kelle eest ükski loom ennast ei saa ära peita, waid kõik on awalik ja selge tema filmade ees, sellest räägime meie.

Seesinane waagimine ja kohtu mõistmine on warsti surma järel. On küll weel üks wiimane, üleüldine kohus wiimsel päewal, esmalt saab aga sel filma pilgul, kui keegi sureb, tema üle kohut mõistetud, kohtu otsus kuulutud ja täidetud. Lut. 16, 19. ja n. ed. ja peatükk 23, 43.

Kui meie sind, kes sa ka oled ja seda kuuled (ei tea, kui pea?!) kui surmu teha seie toome, siis — kui sinu ihu puusärgis on, on hing Jumala kohtu wae peal, ja see teeb otsust, kas ta nii kohe Kristuse, oma pea juure, üles proole, ehk kas ta nii kohe alla läheb,

senne kohta, kus hulumine ja hammaste kiristamine on, kas ta, kui Laatsarus inglitest Abrami sülle saab kantud, ehk kui rikas mees walu paita saab wiidud. Mii pea, kui sinu ehk minu üle surma kõnet peetakse, ööldakse: Sind on waetud! Sinust, minust ütleb siis õpetaja: Armsjad kuuljad, see kes surnud on waetud, nüüd on ta ühe wae peal waetud ja — ja — noh kuidas ööldakse edasi? — ja liig kerge leitud!! Kas ööldakse nõnda!? Laskem meid ometi järel waadata?

Meie sureme. Ning ärkab igaweses olemises. Seal seisab Jumal tema ees oma õige waega. Kohus algab. Wae kaus saab täidetud. Ühe sisse paneb Jumal omad käsud — needsamad käsud, mis siin on, selesama Jumala sõna. Oled sa neid, oh inimene ustunud ja täitnud ehk teutanud siin maa peale. Needsamad käsud saawad sisse pandud, neil on suur raskus; waag waub alla. Nut raskust paneb Jumal weel juure, tema armu tunnistused, need head teud, mis ta lapselt saadid sinule teinud, kuidas ta sind laskis sündida, sind toitidis, kattis, hoidis; need paljud rõemud, mis tema sinule andis, need mitmesugused ära peastmised ja õnnistamisid, — kõik, kõik, mis ju Looja ja Ülespidaja igal päewal sinule tegi, mis sina ja mina kõik ei jõua üles arwata, kõik pannaakse wae kaussi, ja waata, kuidas tema alla kaalub! Weel tuleb uus wajutus juure! Need on waimulikud õnnistamisid, mis juba püha ristmisega kattis algawad, wagad wanemad ja õpetajad, mis ta sinule andis, need hulgad jutlused, mis saa kuulsid; sinu Piibel, teised head

raamatud, mis sinul majas olid, iga püha laual käimine, mis ja uskus vastu võtšid, ehk ära võlgasid, iga meeleparandamise sõna, mis jaa kuulsid, need haigused, kannatamised, miska sind Jumal oma poole tahtis tõmbata, tundmised, mis sinul filmast wett wälja pressisid, ligutamised, mis sinu süda tundis, head sõbrad, mis ta sinule saatis, kõik korrad, millal ta sul pakkus head teha oma olemise - wara - seisuga ja rammu läbi, püha Waimu töö sinu südame kallal — kõik see pannakse ühte wae kausi. Oh kuidas wajuub ta Jumala hea tegude mäe all sügawasse, nii sügawasse alla! -- Ja weel waata! seal astub wiimaks weel keegi täidetud ja alla wajunud wae kausi juure üks, kes näitab, kui inimeie poeg olema, naelte haawad kätte ja jalgade sees, Ketsemani aia were higi nänu peal, Kolgata mäe libuwitja kroon pea peal, see tuleb ja paneb oma were wae kausi, mis ära walatud on lunastamise hinnaks mitmede eest ja ütleb: Seda tegin sinu eest, mis tegid sa minu eest? Oh armsad kuuljad, seal on, kui tahaks wae kausi selle were raske koorma all igawese põhja wajuda!

See kõik kaalub raskest ühe wae kausi peal, ja nüüd, oh inimene astu teise kausi juure, ja pead wadetud saama. Mis on sinul selle raske vastu omast käest panna? Sel filmapilgul, mu armsad, arwage meie oleksime kõik surnud, ära lahkunud waimud ja seiwame seal igaweses olemises Jumala ees, tema wae kausi ees, — kes tahab lasta ennast waagida? Kes tahab esimine olla? Ei keegi?! — Ometi! Sinul näitab seal kõige enam julgust olema. Sinul on ju

su õiguse nõudmine, sinu auusus — tublidus teada, sina astud, kui mitte üsna julgust, siiski ilma kartu- seta ligi ja wiskad wae kausi kõit omad head teud, su hea truu süda, oma tubli hinge, oma laitmata elu, seda kõit wiskad wae kausi, aga — mis see on? näi- taks nõnda, kui wiskaksid ja julgi sisse. Waag ei lii- gutagi ennast.

Sinu kiriku käimised, korrapäraast laual käimised, hooljad homiku- ja õhtu palwe tunnid, sinu Piibli lu- gemine, sinu arnu annid ja weel nuid asju tood ja ligi. Aga waata, enne kui seda weel wae peale pa- ned, wõtab Jeesand jellest maha, mis ja inimeste, armja auu ja kaju päraast tegid ja mis sinu olemine find sundis tegema, ja mis siis weel järele jääb, raske ta tõesti mitte enam ei ole, waid kui haganad, mis tuul laiale ajab. Sina toetad ennast oma kaju täit- mise peale, et ja ei ole tapnud, ei abielu riknud, ei warastanud ega sellesarnast kurja teinud. Aga waata! enne kui seda weel saad sisse wisata, puudutab Ju- mal sõrmega oma käskude külge ja nemad paistwad waimulikuis olekus ja tähendawad südame wihkamise peale, mis jalaja tapmine on, himustawa silma peale, mis abielu rikmiseks nimetakse ja waata! seal muut- wad sinu kaju täitmised kaju üle astumiseks; tema wae kaus wajub, sinul tõuseb. Wiimaks tood weel omad kannatamised ligi, et oled siin maa peal nii palju saand waewa tunda, ja sellepäraast küll taewaft oled teeninud, aga Jumala tõsine käsi wiskab neid wälja ja ütleb: Kõit sinu kannatamised olid teeni- tud nuhtlused, Tema tuletab sulle meelesu seestpidist

nurisemist, kannatamata olemist, uhkust kannatamises, ja nõnda ei ole ka sellest midagi. —

Ja nüüd — nüüd ei ole sul ühtegi, sa seisad wae peal — ja hirmsaste kõlab taewa ja põrgu läbi heal, see ütleb: Sind on waetud ja leitud wäga kerge olemast. Sinu oja saab olema põlewas ahjus, mis weewliga põleb, mis on see teine surm. Kõik sinu teud, sinu tööd, sinu õigusud, sinu head teud, sinu Jumala teenistused ja wäljaspidine Jumala kartus — see kõik maksab palju ja kaalub raske inimeste wae peal, aga Jumala wae peal ei midagi — sa oled kerge leitud.

Ja nüüd, kuidas on teiega, mu armsad? Kui lugu õiglase tubli mehega nõnda läheb, mis lugu on siis kurjategijaga ja awaliku patusega? Jah ka sina, sina pead waetud saama ja tuled kohtu ette. Siin ilmas oled ja joobnuist peast, julges hooplemises, kõiksugu kerge meele sees Jumala kohtu wõimata asjaks tunnistanud, ja tema wastu pannud. Aga ta seisab hirmsas tõsiduses sinn ees. Et tule siis ligi, mis on jull ette tuua? Sinu teud, sinu elu saab waetud; seal tuleb walge ette, kuidas ja kurja oled teinud oma ligemise wastu, waeste laste werd, lestnaeste filma pisarad, mis sa wälja imend, ja kasu püüdja; puhtust, keda sa petsid, hirmsad teud, mis pimedal õöl tegid, ja ropp! Sinu waletamine ja petmine, sinu wihtamine ja kadedus, sinu keelepõksmine ja teutamine, ja katwal! sinu pühapäewa teutamised, sinu kurjad wiisid isa ja ema wastu, sinu uhkus, sinu ilmlik maa pealne meel, sinu liig joomine, wedele-

mine ja mängimine, ju wargused, sinu needmine ja wandumine, sinu Jumala teutamised — oh! kõik kõik sinu sõnad ja teud kõigist sinu elust tulewad kohtu ette. Nad kaaluvad wähem, kui ei midagi. Jumala wae kaus langeb weel sügawamale. Kas ei ole sull siis midagi waene inimene, mis sa ette wõiksid tulla? — Ah ja seal tood waltji elu troosti: Jumal olla ju armuline. Kristus olla ju inimeste eest surnud, igal inimesel olla omad nõdrused ja wead!

Aga waata, seal teeb Jumal juu lahti ja kuulutab sinule weel kord, mis üle sa siin ilmas sagedaste naerjäd tema pühadusest ja wihast, ja hüüab sinu wastu: „See on sinule ööldud, inimene, mis hea, mis Issand sinu käest nõuab, nimelt meelearandamist ja usku, seda ei ole sa mitte tahtnud! Seal kõlab heal hirmsaste taewast ja põrgust läbi: Sind on waetud ja leitud wäga kerge olemast! wiisake teda pimeduse sisse, hukatuse sisse, seal peab olema hulgumine ja hammaste kiristamine.

Noh, ütled ja, niisugune huffamõistmine on üsna öige — aga mina tahan ilma kartuseta kohtu järje ette astuda, ega waagi mitte karta, teistel ei olnud seda, mis minul on: meelearandamist ja usku, mina olen patust pöörnud. — Sooh, armas kuulja? Hea küll! siis saab sinu patust pöörmine waetud. Näita seie! Kus ta on? Sa tood ette oma silma pisarad ja tõutused, liigutamised patu ja armu üle; aga kas näed? wae kaus ei waju alla. Sest Jeesuse Kristuse ees ei maksa ei silma pisarad ega liigutamised midagi, waid üksnes uus loom. Kus see on? Kus on ju pisarate,

su meeleparandamise õige wiili? Sul ei ole teda, sa otsid teda ja jell ajal, kui ehmatand seal seisad, kõlab ju heal hirmsaste taewa ja põrgu läbi: Teda on waetud ja leitud kerge olemast! tema läheb põrgu, kelle tee pisaratega ja hea ette wõtmistega on prügitud.

Wõi oleks sul ometi weel midagi ette tuua? Sina arwad, et oled tõesti patust pöördud, sul oli, nii kaua, kui maa peal kõndisid, ristiniimese nimi: sull oli kristlik tundmine, kristliku ümberkäimist, kristlik kõne, ja sull oli häbi ja auu ilma ees ristiniimese nime kandes — ah! kõige selle juures ei taha waag mitte alla wanda. Jumal nõuab enam; Ta katsub sinu kõne läbi, see oli tühi kõla, sinu tundmist, see oli surnud, sinu usku, see oli juu usk — kõik su ristiniimese olemine, see oli ise enese pettus! Oh! seal kõlab heal hirmsast waljust taewast ja põrgust läbi: Sa oled waetud ja liig kerge leitud. Taganege minust, kes teie ülekohut teete, mina ei ole teid iialgi tunnud!

Uga kuidas? Kas ei jõe keegi järele, kes selle wae peal kõlbab? Kas ei ole kedagi, kelle meele parandamine, kelle usk, armastus, kelle teud täielikud saawad leitud Jumala ees? Mu armsad! Jumala wae peal kaalub kõik inimese tegu liig kerge. Katsuge ennast läbi, kes teie ümber pöördud olete, ja arwate täna Jumala trooni ette astuda, katsuge ennast läbi, kas teie julgete Jumala wae ees oma tõsise meeleparandamise, oma armastuse juuruse, usu tugewuse, truuse peale Issanda järel käimises, ehk oma hoole peale pühitsemises, ehk oma hea tegude rikkuse peale wõite

toetada? Ma arwan mitte, ja ei anna kellegille selle tarwis nõu! Kas ei pea teie armastusest völdama: ta oli jagedaste kadund ja külm; usust: ta oli jagedaste, kui õhtuw taht? pühitsuse hoolest ja truusest: nemad kõikusid ja lontasid. Kas ei peaks meele parandamise juures midagi laita olema? ja need teud, kellest teie midagi teate (Matt. 25, 37) kas nad ei olnud kõik wigased ja puudulikud? Oh, mu armsad, kui Jssand oma kõige armsamad lapsed oma pühitsuse wae peal waeb; waeb mis neil ise enesest on, kui tema seda, mis tema poolt, ära wõtab, siis peab ka nendest völdama: neid on waetud ja liig kerge leitud.

Uga eks siis ole kedagi, kes selle wae peal kõl-
hab? Kas ei ole midagi nii raske, mis Jumala wae
maha wautab? Tulge ja waadake! Seal on üks waene
patune suremas. Kas ta ennemalt ja kui kaua ju
uskunud, armastanud, wöidelnud, ennast ära salga-
nud, tööd teinud oma Jssandale, selle peale ta ei loo-
da, seda ta unustab hea meelega, sest kõige selle juu-
res leiab ta asja üksnes häbeneda, ta teab aga
seda üht asja: ma olen suur patune, minu patud on
weripunased, mina olen nende pärast hukka mõiste-
tud ja hukkamõistmise wäärt.

Seda ta usub, seda ta teab, ta arwab ennast
ärakadumiks ja tema film waatab Jeesuse peale selle
waatamisega, kellega Israeli rahwas wast mau peale
waatas. Tema kustuw film on Jeesuse, oma Ont-
sakstegija poole pöördud, kangeks saanud keel hüiab
weel wiimses õhkamises: „Kristuse weri õigus ka, See

minu auukuub on et ma, Sees kõlban Jumalale nüüd,
Ja kui ma taewa lähen siit!"

Ta jureb! Astub Jumala trooni ette. Waag saab
ette toodud. Mis tema Jumal usu sõna ma peal oli,
on tema esimene sõna, kellega ta wae ligi astub. Ta
astub wae kausi peale ja ütleb: „Kristuse weri õigus
ka ja n. ed. Waata, waag wajub maha. Ta wajub
weel sügawamale kui tarwis on, ja üks heal kuulukse
kõik taewa läbi, kõleb kui müristamine kõige süga-
wama põrguni:

Seejnanane on waetud ja täieline leitud.

Seepärast ei ole ühtegi huffamõistmise wäärt nende
juures, kes Jeesuse Kristuse sees on, kes ei käi liha
järel, waid Waimu järel. Tule tänna, minu Issa
õnnistud, ja päri seda riiki, mis julle on walmistud
maailma algmisest.

Temal ei olnud midagi omast käest. Ta ütleb
Jumala wastu: Ma ei wõi midagi omast käest wae
kaussi panna, aga ma olen ühe käemehe sinu käest
saanud, Jeesuse Kristuse tema weri, tema sõna ja
mis tema töö minu sees oli, kui weike ta ka oli, ja
nääd seda ometi — seda ma toon julle. Armu, ar-
mu! enam ma ei tea, enam mull ei ole, enam ma
ei too — Waata! seal wajub waag alla ja tema on
wõitnud. Tema peab waetud saama? Ei mitte! üt-
leb tema, ma elan, ometi mitte mina, waid Kristus
elab minu sees. Ma olen üks liige tema ihust, ja
kui mind waetakse, siis peab ka Kristus ja tema kan-
natamine, tema ärateenimine, ja tema sõnakuulmine

ja kõik, mis ta on teinud — ka wae peale saama. Seda tehakse, ja kui nüüd Kristus seda tööks kinnitab ja ütleb: Mina, mina tunnen teda, tema on minu, mina olen tema!

Kui nüüd Kristus mitte üksnes kõik teud, mis ta tema sees, waid kõik, mis ta tema eest teinud wae kausi paneb, waata: seal on temal täieline jägu pühitsusest, temal on Jumala õigus, sest ta on Kristus, ja ma kuulsin healt taewast tema pärast ütlemad: „Õndsad on surnud, kes Issandas surewad, tõeste ütleb Waim, et nemad peawad hingama omast waewast, ja nende teud käiwad ka nende järel!”

Noh, mu armsad, eks ole tõsi? See oli üks piinaw tund, mis nüüd mööda läks, kõige vähemalt mõnele, kes jutlusest aru sai. Si ole weike asi, kui meie ju elu aegus peame puusärgi sees olema, ja sealt seest tähele panema oma tegemist ja paigal seismist, oma mõtlemist ja nõudmist oma rääkimist ja wait olemist, jah, kõik näame Jumala kohtu ette pandud. See teeb walu, wäga walu, kui peab kuulma, et kõik, mis peale meie loodame, Jumala ees midagi ei maksa; kuidas meie õigus ja auusus, meie kiriklik- ja Jumala teenistlik olemine, jah ka meie meelesparandamine, meie armastus, meie usutundmine seal midagi ei maksa, kui aga Jumala arm ja Kristuse halastus.

Aga, armas kuulja, see piinaw tund wõiks wäga õnnistud saada. Weel ei ole sa kinnise puusärgi sees, waid istud siin lahtise armu ukse ees. Weel ei seisa sa kohtu ees, waid elad armu ajal. Weel ei ole wiimast korda waetud, weel ei ole hirmus sõna

on liig hilja sinu surnu teha kohta hüütud. Sellepärast võid veel täna teha, mis ja seal werise kahetsewa filma weega ei või teha. Sest nii tõeste, kui sa nüüd veel elad, pead sa kord surema; nii tõeste kui sa nüüd veel lahtise armu ukse ees seisad, nii tõeste saab ta kord luffus olema, nii tõeste kui sa nüüd elawalt oma surma jutlust oled kuulnud, nii tõeste saab kord sinu puusärgi juures ööldud teada on waetud.

Noh, hoidke siis kuulnud sõnad omas südames. See on tõeste teile õnnistuseks, kui teie veel kauem, kui see ruttu mööda läinud tund siin oma surnu kõne põhjus kirja üle järel mõtlete, kui teie ennast veel kord kodu tõsisel iseenese läbi katsumises Jumala wae peale panete. See on töö igaweseks ajaks, kui teie sel päewal üksikus tundis oma teud, sõnad, meeleparandamist, usku, ümberpöörmist, jah kõik oma elu Jumala wae peale panete ja tema sõna järel läbi katsute. Arge kahetslege siis seda mitte, kui teil see juures nii kui siin jutluses, kõik ära kaub, midagi ei jää, kus peal võite seista, ei ka tuge teie kätte ei jae, mis peale toetada, waid alaste ja paljas, waene ja wilets peate hüüdma: Ma olen kadunud! ja nõnda maha langete oma wiletsuse põhja sisse — ei! teie langete siis Kristuse halastuse põhja sisse. Teie olete ennast kautanud, aga Kristust kasuks saanud.

Ja nüüd veel üks nõu, see on püha apostli Peetruse sõna: „Lootke täieste armu peale“ (1 Peetr. 1p. 13 salm.) Teie olete näinud, et see ainus on, mis Jumala wae peal kaalub, ja siis nõudke,

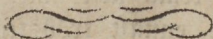
et see üks asi teile saab! müüge kõik ära, mis teil on, wõideldge ja tehke, et seda kallist perlit leiata. Arwage kõik kahjuks, et teie Kristust ja tema armu kätte saate ja oma kutsmist ja arawalitsemist kindlaks teete. Arge jätke järele sellepärast nutta ja paluda, kuni teie kui Jakob ära wõidate, ehk kül puusast lonkades (kui tema,) Tema armu külles ripute. On see üksi, mis wae peal kaalub, siis olgu tema üksi, mis peale oma lootust panete, kellest meie ennast trööstime ja rõemustame, kellest meie kiitleme elus ja surmas. Selle kindla toe peale toetades surres surma orust läbi kohtu ette astuda. Kes selle peale toetab, see ei lange mitte tema müristawa wihma ja tulemise eest.

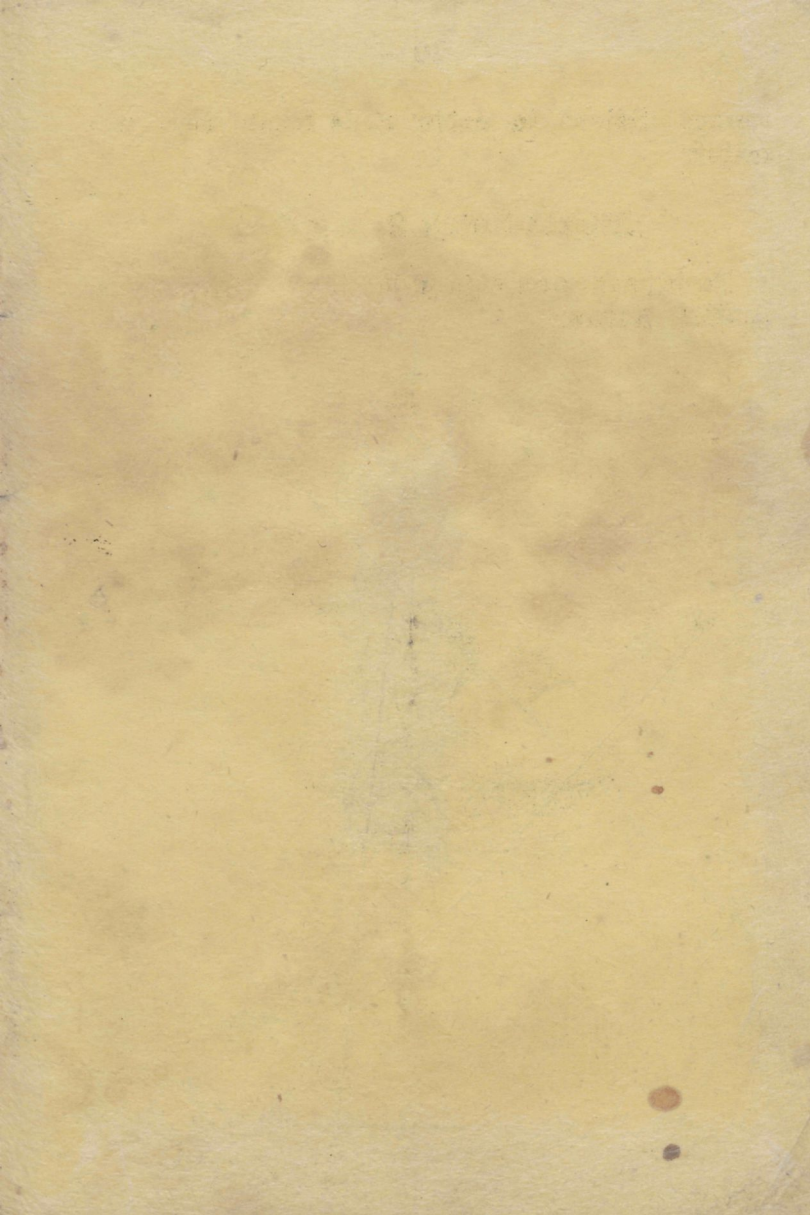
Mu armsad, see on wäga tõsine püha, see wiimne kiriku aastas. Palju, kes meitest Kristuse tulemise püha jutlust minewa aastal kuulsid, ei ja tulewal aastal tulewa püha jutlust mitte kuulda, ja mitmede üle, kes täna elusalt oma surma jutlust kuulsid, nende üle saab tulewal aastal tõeste kinniste puusärdide juures surma jutlust peetud. Oh! et meie ometi tähele paneksime ja õpiksime, et peame surema, et targaks saaksime! et meie seda ikka ja alati õpiksime ennast ja omad asjad wae peale panema. Selle õnnistuse wae peal waetud saaks mõni, mis meil näitab waagima, kerge leitud, mitte üksnes meie õigus, waid ka meie rõem ja kurwastus, maailma wara ja rõem, nii kui nende kohtu mõistmine ja nende teutus. Aga seda õiget waagimist

õpetagu Issand ja andku meile kõigile õiget wae
raskust:

„Issanda Jeesuse Kristuse armu“

Ja seehinane arm olgu ja jäägu meie kõikidega täna
ja ulla! Amen.

AR
RAHVUSRAAMATUKOOL
ESTI